

Wystawa z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości

WAŻNE ZNAKI

JÓZEF KRZYSZTOF ORACZEWSKI

ORAC
/10

WAŻNE ZNAKI

JÓZEF KRZYSZTOF ORACZEWSKI

Być orłem

siłą
i niebem czystym

jak drewno krzemień i iskra wieczna
rozpalić przestrzeń pragnieniem lotu

w ogniu wolności unieść się
w siebie

Monika Turczyńska

To be an eagle

force
and the sky

like flint eternal spark and wood
kindle the space desiring to fly

in flames of freedom
rise in yourself

Monika Turczyńska

Wystawa z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości

Exhibition on the occasion of the 100th anniversary of independence

WAŻNE ZNAKI

IMPORTANT SIGNS

JÓZEF KRZYSZTOF ORACZEWSKI

Katalog pod redakcją / Editor of the catalogue

Tadeusza Skoczka

Warszawa 2018

Biało-Czerwone Kształty z cyklu *Poziomy*, 100 x 400 cm
"White and Red Shapes" from the series "Horizontal", 100 x 400 cm

Józef Krzysztof Oraczewski

WAŻNE ZNAKI

Wystawa z okazji setnej rocznicy odzyskania niepodległości

8 listopada – 2 grudnia 2018

IMPORTANT SIGNS

Exhibition on the occasion of the 100th anniversary of independence

8th November – 2nd December

Kurator wystawy / Curator of the exhibition: **Natalia Roszkowska**

Projekt graficzny i skład / Graphic design and layout: **Julia Woodhouse**

Korekta / Editing: **Marzena Milewska**

Autorzy tekstów / Texts authors: **Juliusz A. Chrościcki, Tadeusz Skoczek, Monika Turczyńska**

Fotografie cyklu *Ważne znaki* / Photographs cycle „Important signs”: **Tadeusz Stani**

SPIS TREŚCI

6

WAŻNE ZNAKI

Tadeusz Skoczek

14

ULEGAJĄC TWÓRCY

Juliusz A. Chrościcki

21

NOTA BIOGRAFICZNA

22

O WYSTAWIE

Monika Turczyńska

23–32

OBRAZY Z CYKLU

WAŻNE ZNAKI

39

ZDERZENIA

Monika Turczyńska

53

WYSTAWY W GALERII BRAMA BIELAŃSKA CYTADELI WARSZAWSKIEJ

TABLE OF CONTENTS

6

IMPORTANT SIGNS

Tadeusz Skoczek

14

SUCCUMBING TO THE CREATOR

Juliusz A. Chrościcki

21

BIOGRAPHICAL NOTE

22

ABOUT THE EXHIBITION

Monika Turczyńska

23–32

IMAGES FROM THE CYCLE

“IMPORTANT SIGNS”

39

IMPACTS

Monika Turczyńska

53

EXHIBITIONS IN THE GALLERY BRAMA BIELAŃSKA CYTADELI WARSZAWSKIEJ

WAŻNE ZNAKI

Oraczewski. Orac – bo tak sygnuje artysta swoje dzieła. Twórca wielu realizacji artystycznych, instalacji, obrazów. Wybitny filozof sztuki wypowiadający się językiem malarstwa. Malarstwa wielkoformatowego. Muzealnicy zaskoczeni skalą przestrzennych propozycji twórcy zazwyczaj rezygnują z jej prezentacji. Mając jednak na uwadze międzynarodową sławę Oraczewskiego chętnie widzieliby jego dzieła w swoich zbiorach.

Kiedy prezentowaliśmy w Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów siedzibie głównej Muzeum Niepodległości (wernisaż odbył się 31 maja 2017) wielkoformatową kompozycję obrazów w ekspozycji za tytułowanej po prostu „Biało-czerwona” towarzyszyło nam zadziwienie i fascynacja. Potoczne twierdzenia o braku wspólnego języka sztuki współczesnej z tematem patriotycznym wystawą tą zostały odrzucone. W salach zabytkowego pałacu zobaczyć mogliśmy rzeźby i instalacje, starannie przemyślane kompozycje. Anonimowe postacie, bez twarzy, ukazane w biegu, szalonym pędzie współczesności. Przypominały nas samych, zagonione współczesne społeczeństwo. Gazetowe tło niektórych obrazów

IMPORTANT SIGNS

Oraczewski. Or just Orac, as he signs his works. Author of number of artistic works, installations and paintings. Eminent philosopher, expressing his thoughts on large format canvas. Usually museum workers aren't eager to present big-size, spacious installations. However, works of Oracz and his international fame made them change their minds.

The mix of amazement and fascination arouse, when we first presented a huge composition of paintings in „White and Red” exposition in Przebendowski Palace. The vernissage took place May 31, 2017. The exhibition broke the stereotype that patriotism cannot be expressed by the means of modern art. The historic palace hosted sophisticated sculptures and installations representing anonymous people, no faces, just running to keep up with the modern world. Just like us, today's society. The background made with old newspa-

sytuowało jego treść „tu i teraz”, symboliczne ukazanie przesłania dzieła czyniło jego wymowę uniwersalną. W wywiadach prasowych znaleźć mogliśmy znamienne słowa artysty o konieczności zainteresowania sztuki losami pojedynczych jednostek. „Zawsze interesowała mnie historia – mówił. Zawsze interesował mnie problem wpływu historii na losy jednostek”. Opowiada więc w swojej działalności artystycznej Oraczewski o tym przemożnym wpływie

pers places the content „here and now”, making the conveyed message universal. In press interviews, the artist admits „he has always been interested in history”, claiming that individual stories are the topic often used by the artists. „But it is the influence of the history on one’s faith that is the most compelling for me” - he adds. Therefore, Oraczewski himself deepens this topic using the language of art in his own original way.

historii na losy jednostek, opowiada językiem sztuki, na swój oryginalny i niepowtarzalny sposób.

„Biało-czerwona” odbierana była przez niektóre środowiska, jako publicystyczne włączenie się do dyskusji o patriotyzmie. Szczególnie szokowała muzealników nieprzywykłych do eksperymentowania z materią sztuki, nieznających twórczych możliwości sztuki współczesnej i nowoczesnej w eksplorowaniu tematyki historycznej językiem nieznanym tradycyjnym przekazom.

Many believe his „White and Red” exhibition was meant to be a contribution to the discourse about patriotism. It was particularly shocking for museum workers who aren’t used to see much of experimenting with forms and don’t know much about modern ways of expressing art and exploring history by the means of art. However, many viewers, mostly young people, strongly admired the exhibition, noticing its modern form and traditional content. The great success of the

A w opinii wielu, szczególnie w opinii młodego pokolenia krytyki, sztuka ta odebrana została znakomicie, jako eksperymentalna w wyrazie i tradycyjna w treści. Zaświadczała o tym znakomitym odbiorze duża frekwencja.

Sukces „Biało-czerwonej” (nie tylko zresztą w Warszawie) stał się przyczyną

exhibition shows itself in the large number of viewers.

It also opened the gates of The Gallery Brama Bielańska for the artist.

The „White and Red” is a continuation of artistic research of Oraczewski. The place of the exhibition – the 10th Pavillon of the Warsaw Citadel - seems to match with ex-

zaproszenia artysty do Galerii Brama Bielańska.

Wystawa „Ważne znaki” jest kontynuacją poszukiwań artystycznych Józefa Krzysztofa Oraczewskiego. Galeria umiejscowiona w zabytkowych budowlach X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej daje znakomite tło dla artystycznego przekazu. W murach warowni zbudowanej przez cara dla zdławienia polskich marzeń o wolności, suwerenności i niepodległości filozofia zaprezentowania polskich treści patriotycznych nabiera nowych znaczeń. Staje się podsumowaniem artystycznego poszukiwania sensu twórczości, uwypukleniem jej ponadczasowego znaczenia. „Ważne znaki” kontynuują treści proponowane przez artystę w poprzednim projekcie, w „Białoczerwonej”. Miejmy nadzieję, że z podobnym wielkim sukcesem.

Tadeusz Skoczek

hibition's content. In the fortress built for the czar to suppress freedom, sovereignty and independence of the Polish nation, the patriotic aspects of the exhibition take on a new meaning. It becomes the summary of the artistic research on the sense of creating itself and the emphasis of its timeless message. „Important symbols” seem to be a continuation of „White and Red” project. Let's hope that its success will exceed the previous one.

Tadeusz Skoczek

P.S.

Wystawa „Ważne znaki” stanie się też ważnym akcentem obchodów Stulecia Niepodległości. Radosne święto nie może jednak przystaniać nam tragedii, jakie stały się udziałem jednostek.

P.S.

The „Important symbols” exhibition will also be used in the 100th anniversary of Regaining Independence celebrations. The celebration itself is a joyful one. However, it is important to not to forget about the tragedy of the individuals in the past.

Zdjęcia przedstawiają wernisaż wystawy „Biało-Czerwona” w Muzeum Niepodległości w Warszawie (31 maja 2017 r.).

Autor fotografii: Czesław Czapliński

Photos show the opening of the “White-Red” exhibition at the Museum of Independence in Warsaw (May 31, 2017).

Photos by Czesław Czapliński

Polska Pieta, 180 x 280 cm
"Polish Pieta", 180 x 280 cm

Skrzydlate Barwy, 180 x 280 cm

"Winged Colors", 180 x 280 cm

ULEGAJĄC TWÓRCY

Od lat miałem sposobność oglądania monumentalnych obrazów czy instalacji Józefa Krzysztofa Oraczewskiego w galeriach i muzeach Europy.

Bywałem zaskoczony ich ogromną skalą i dramaturgią form ekspozycji. Rozmawialiśmy kilka razy o formach dzieł przeznaczonych do pustych, jakby zapomnianych wnętrz sejmowych III RP. Nie tylko konieczna jest dekoracja korytarzy, ale i sal poselskich czy senatorskich.

SUCCUMBING TO THE CREATOR

For years I have had the opportunity to watch monumental paintings or installation of Józef Krzysztof Oraczewski in galleries and museums of Europe.

I was surprised by their huge scale and dramaturgy of forms of exhibition. We have talked several times about the forms of works intended for empty, as if forgotten, polish parliament's interior of the Third Polish Republic. Not only necessary is the decoration of the corridors, but also the rooms of the deputies or senators.

Orzeł 5, 70 x 70 cm

"Eagle 5", 70 x 70 cm

Orzeł 2, 70 x 50 cm
"Eagle 2", 70 x 50 cm

Orzeł 4, 79 x 47 cm
"Eagle 4", 79 x 47 cm

Biało-Czerwony Ptak, 180 x 280 cm
„White and Red Bird”, 180 x 280 cm

Właściwie tylko gabinety marszałków sejmu i senatu, przewodniczących poszczególnych partii reprezentowanych w sejmie, otrzymały skromne wyposażenie plastyczne. Zastanawialiśmy się też kilka razy wspólnie nad cyklem obrazów dotyczącym losów Polski po roku 1918.

To są plany możliwe do realizacji w najbliższych latach!

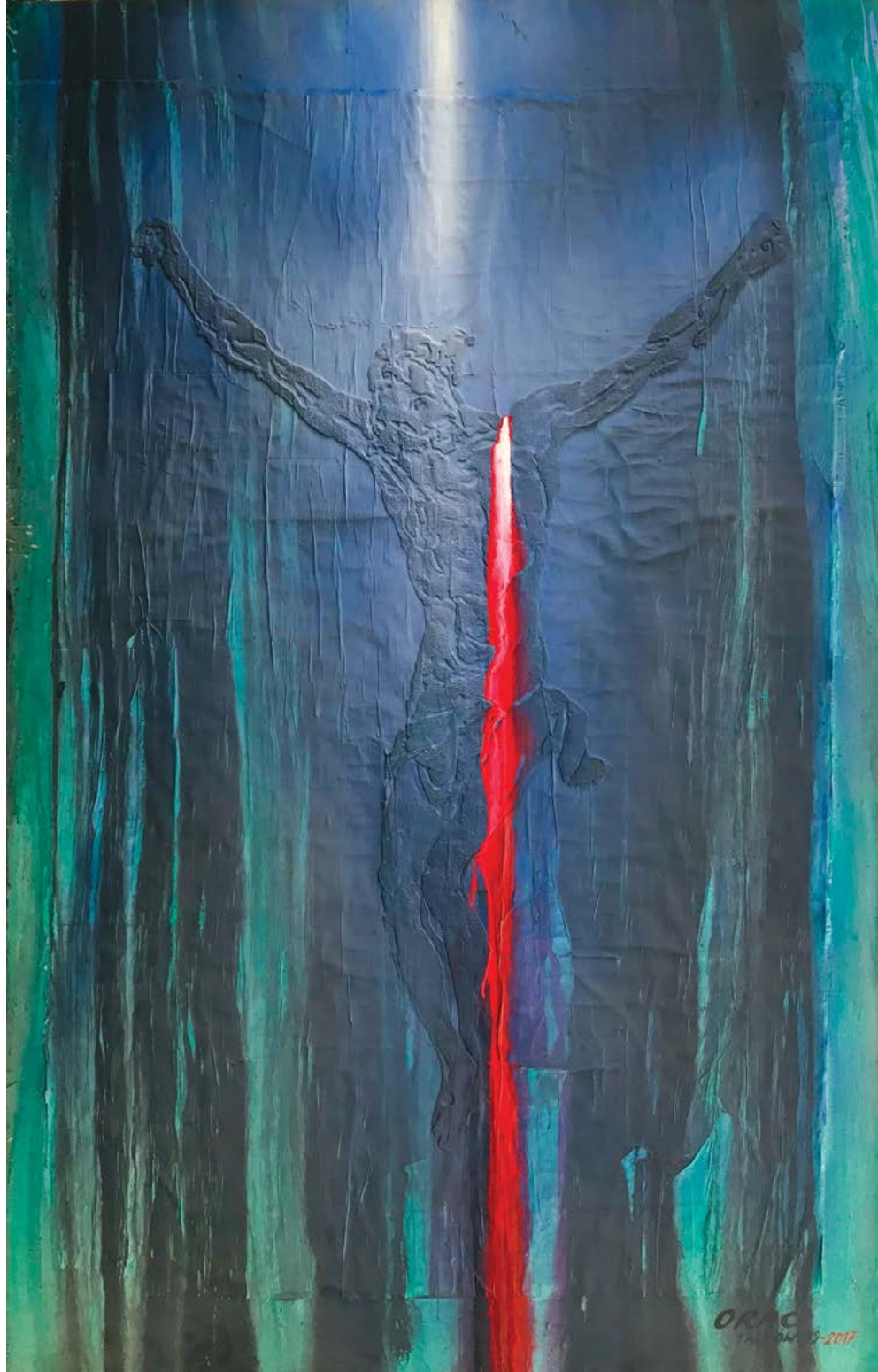
W maju 2017 roku, w konkretnej przestrzeni Muzeum Niepodległości, mogliśmy podziwiać instalacje J.K. Oraczewskiego. „Biało-czerwona” (powstała po Pierwszej Solidarności), „Biczowani” z 1997 r. i „Las brzozowy i biało-czerwony ptak” po 2010 r.

Actually, only the offices of the Speakers of the Sejm and the Senate, the presidents of individual parties represented in the Sejm, received modest art equipment. We also discussed several times together on a series of paintings concerning the fate of Poland after 1918.

These are plans that can be implemented in the coming years!

In May 2017, in the specific space of the Museum of Independence, we can admire the installations of J.K. Oraczewski. „White and red” (created after First Solidarity), „Whipped” from 1997 and „Birch Forest and White and Red Bird” after 2010.

Krucyfiks, 280 x 180 cm
"Crucifix", 280 x 180 cm

Powracając do tych znanych sobie prac odczuwam nie tylko wzruszenie na ich widok, lecz po raz kolejny przeżywam refleksje wobec dramatycznych wydarzeń z historii ostatnich lat oraz jakże żywo odczuwanych wizji plastycznych Józefa Krzysztofa Oraczewskiego.

Losy naszego pokolenia nie były bowiem łatwe i proste, ponieważ pałkami pisano historię naszego kraju na naszych plecach, głowach i rękach.

Postarajmy się więc zatrzymać przez chwilę bez ruchu na tej ekspozycji, ulegając twórcy tych dzieł...

Juliusz A. Chrościcki

Returning to these familiar works, I feel not only the emotion of seeing them, but once again I experience reflections on dramatic events in the history of recent years and the vividly felt artistic visions of Józef Krzysztof Oraczewski.

The fate of our generation was not easy and simple, because the tributes of our country were written in our squares, heads and hands.

So let's try to stop for a moment without moving on this exhibition, succumbing to the creator of these works...

Juliusz A. Chrościcki

Strzaskany Ptak, 204 x 390 cm

"Shattered Bird", 204 x 390 cm

CRAC
2010-14

Fot. Paweł Szymon Komorowski

ORAC

NOTA BIOGRAFICZNA

Jeden z największych żyjących polskich artystów, jest twórcą wielu autorskich realizacji przestrzennych i cykli obrazów, w tym również wielkoformatowych, monumentalnych dzieł, które pokazywał na ponad pięćdziesięciu wystawach na całym świecie.

Miał swoje wielkie prezentacje w Muzeum Bochum w Niemczech, Muzeum Herclya w Izraelu, Muzeum Errenhof w Niemczech, a także w Muzeum we Fromborku i Muzeum Narodowym w Kielcach. Wystawiał w galeriach od Nowego Yorku po Moskwę. Swoje prace prezentował na wspólnych wystawach ze światowej sławy artystami, takimi jak Andy Warhol, Cezar Manrique, Wilfried Polke, Victor Vasarely czy Andreas von Weizsacker. Jego obrazy znajdują się w kolekcjach takich znakomitości jak: Święty Jan Paweł II, prezydent Ronald Regan, kanclerz Hans Dietrich Gencher.

Obecnie działa aktywnie na rzecz rozwoju polskiego rynku sztuki w ramach swojej autorskiej galerii ORAC.

BIOGRAPHICAL NOTE

Józef Krzysztof Oraczewski, one of the greatest living Polish artists, is the creator of many original spatial realizations and series of paintings, including large-format, monumental works that he has shown at more than fifty exhibitions around the world.

He had his great presentations at the Bochum Museum in Germany, the Herclya Museum in Israel, the Errenhof Museum in Germany, as well as the Museum in Frombork and the National Museum in Kielce. He exhibited in galleries from New York to Moscow. He presented his works at joint exhibitions with world-famous artists such as Andy Warhol, Caesar Manrique, Wilfried Polke, Victor Vasarely and Andreas von Weizsacker. His paintings are in collections of such celebrities as, among others, Saint John Paul II, President Ronald Regan, Chancellor Hans Dietrich Gencher.

Currently, he is active in the development of the Polish art market, also by creating his own gallery Orac.

O WYSTAWIE

Wystawa Józefa Krzysztofa Oraczewskiego „Ważne Znaki” jest syntezą cyklu „Zderzeń” i tematyki biało-czerwonej, dwóch silnych nurtów przewijających się w jego dotychczasowej twórczości.

To już kolejna prezentacja tego wybitnego artysty, która dotyka spraw istotnych. Staje się artystycznym świadectwem poszukiwania sensu w dynamicznym procesie eksploracji wielu aspektów egzystencji.

ABOUT THE EXHIBITION

The exhibition of Józef Krzysztof Oraczewski's "Important Signs" is a synthesis of the series "Impacts" and the theme of white and red, two strong currents in his work.

As usual to this great artist he touches on important matters. The presentation becomes an artistic testimony to the search for meaning in the dynamic process of exploration of many aspects of existence.

Viktoria z cyklu Ważne znaki, olej na płótnie, 100 x 100 cm
"Viktoria" from the series „Important signs”, oil on canvas, 100 x 100 cm

Tym razem zderzeniu poddane są obszary definiowane barwami narodowymi. W zamglonym, jednolitym tle obrazów, ukazani są ludzie pochłonięci sprawami bieżącymi – anonimowi, pozbawieni cech indywidualnych, zmierzający w różne strony. Na pierwszy plan wybijają się znaki należące do wymiaru duchowego, które mają nieprzemijający, trwały i nasycony znaczeniem charakter.

Rodło z cyklu *Ważne znaki*, olej na płótnie, 100 x 300 cm
"Rodło" from the series "Important signs", oil on canvas, 100 x 300 cm

This time, areas defined by national colors are impacted. In a blurry, uniform background there are people absorbed in current affairs – anonymous, deprived of individual characteristics, going in different directions. In the foreground stands the signs belonging to the spiritual dimension, which have an imperishable, lasting and character-saturated meaning.

Flaga z cyklu Ważne znaki, olej na płótnie, 100 x 400 cm
"Flag" from the series "Important signs", oil on canvas, 100 x 400 cm

Płaszczyzna codzienności ukazana jednocześnie z symbolami wpisanymi w świadomość historyczną otwiera przestrzeń pytań o wartości, dążenia i społeczną odpowiedzialność każdego człowieka. Porusza wrażliwy obszar tożsamości, sensu istnienia, nieredukowalnych sprzeczności wpisanych w ludzką egzystencję.

The surface of everyday life shown simultaneously with the symbols inscribed in historical consciousness opens the space of questions about the values, aspirations and social responsibility of every human being. It touches the sensitive area of identity, the sense of existence, irreducible contradictions inscribed in human existence.

Ale nie pozostawia widza samego z ogromem dylematów i konfliktów wewnętrznych. Daje wsparcie, otuchę i świadomość uczestniczenia w szerokim planie tworzenia wspólnego dzieła historii, bo ukazuje sprawy wykraczające poza kruchą, przemijającą i zwyczajną codzienność.

Falanga z cyklu *Ważne znaki*, olej na płótnie, 100 x 400 cm

"Falange" from the series "Important signs", oil on canvas, 100 x 400 cm

But the presentation does not leave the viewer alone with the enormity of internal dilemmas and conflicts. It gives support, encouragement and awareness of participating in the broad plan of creating a common work of history. Because there are things going beyond the fragile, transient and ordinary everyday life.

Ważne znaki:

Są.

W chaosie niepewności stają się światłem latarni morskiej duchowej nawigacji. Znakami drogowymi, które pomagają wyznaczyć kierunek i nadrzędny cel dążeń, określają prawa moralne i reguły społeczne. Organizują i definiują ważne punkty na mapie ludzkiej aktywności.

Namalowane na pierwszym planie, w zderzeniu z anonimowym, mało wyrazistym tłem ukazują ważną rolę, jaką mają do spełnienia.

Important signs:

Are.

In the chaos of uncertainty they become the light of the lighthouse of spiritual navigation. Road signs that help set the direction and the overriding goal of pursuit determine moral laws and social rules. They organize and define important points on the map of human activity.

Painted in the foreground, when faced with an anonymous, low-key background, they show the important role they have to fulfill.

Walcząca z cyklu Ważne znaki, olej na płótnie, 100 x 200 cm
"Fighting" from the series "Important signs", oil on canvas, 100 x 200 cm

Krzyż z cyklu **Ważne znaki**, olej na płótnie, 100 x 100 cm
"Cross" from the series "Important signs", oil on canvas, 100 x 100 cm

Łączą.

W tłumie bezimiennych postaci stają się dominantą, jednym rytmem, wspólnym mianownikiem, który jednoczy. Nadają sens, wzmacniają więź, dają poczucie bezpieczeństwa. Sprawiają, że różne indywidualności mogą się identyfikować z innymi, tworząc mocną, wewnętrznie spójną społeczność.

Zostały nałożone jednym ruchem na przekraczający standardowe wymiary obraz wędrujących ludzi, jak klamra spinająca ich w jednorodną całość.

They combine.

In a crowd of nameless characters they become a dominant, one rhythm, a common denominator that unites. They give sense, strengthen the bond, give a sense of security. They make different individuals identify with others creating a strong, internally cohesive community.

They were imposed in one motion on the image of migrating people, exceeding the standard dimensions, as a buckle fastening them into a homogeneous whole.

Trwają.

W zmieniającej się, przemijającej rzeczywistości wyróżniają się niezmiennością. Należą do wymiaru duchowych wartości, które nie ulegają korozji, zniszczeniu i devaluacji. Nawet zapomniane i odrzucone pozostają niezmiennie.

Na obrazach zostały namalowane bez dbałości o porządek przestrzenny. Nawet odwrócone zachowują swój niezmienny charakter.

Endure.

In the changing, transient reality, they stand out with invariability. They belong to the dimension of spiritual values that are not subject to corrosion, destruction and devaluation. Even forgotten and rejected remain unchanged.

The paintings were painted without attention to the spatial order. Even the inverted ones retain their unchanging character.

Od lewej:
Józef Krzysztof Oraczewski, Monika Turczyńska,
dyrektor Muzeum Niepodległości w Warszawie
Tadeusz Skoczek, Natalia Roszkowska

From the left:
Józef Krzysztof Oraczewski, Monika Turczyńska,
director Museum of Independence in Warsaw
Tadeusz Skoczek, Natalia Roszkowska

Wernisaż wystawy *Ważne znaki* (8 listopada 2018 r.)
Opening of the exhibition "Important signs" (November 8, 2018).

Wernisaż wystawy *Ważne znaki* (8 listopada 2018 r.)
Opening of the exhibition "Important signs" (November 8, 2018).

Znaczą.

W świecie pomieszanych wartości są jednoznaczne. Wyrażają ważną prawdę. Mają swój nieredukowalny kształt i znaczenie. Nie można ich zmienić, zamalować ani udawać, że są inne.

Ukazane w elementarnych barwach czerwieni i bieli – inaczej niż zmieszane, przybrudzone, zamglone tło – pokazują swoją ogromną wagę. Symbolizują krew i czystość, ogień i wodę ludzkich wartości, które dopełniają się w dziejach, nadając sens trudnym zmaganiom ze światem.

Monika Turczyńska

Mark.

In the world of mixed up values they are unambiguous. They express the important truth. They have their irreducible shape and meaning. They can not be changed, painted over or pretended to be different.

Shown in elementary colors of red and white – unlike a mixed, soiled, hazy background – show their immense weight. They symbolize the blood and purity, fire and water of human values that complement each other in history, giving meaning to the difficult struggle with the world.

Monika Turczyńska

Wernisaż wystawy *Ważne znaki* (8 listopada 2018 r.)
Opening of the exhibition "Important signs" (November 8, 2018).

ZDERZENIA

Obrazy z cyklu „Zderzenia” są esencją języka artystycznego Józefa Krzysztofa Oraczewskiego.

Już sam tytuł wskazuje, że mamy do czynienia z nieoczekiwaną, celową konfrontacją wymiarów ukazanych na obrazach. Interpretacja jest oczywista i jednoznaczna.

Ważne jest właśnie zderzenie, które w fizyce opisywane jest jako ogół zjawisk powstających przy zetknięciu się poruszających się względem siebie ciał.

I nie może być wątpliwości co do charakteru kolizji. Są mocne, nieodwracalne, krótkotrwałe, ale mają w sobie nieokiełznaną siłę i nie do końca przewidywalne skutki. Tworzą nowy stan rzeczy. Nie sposób ich nie zauważyć. Energia, jaka się przy nich wyzwala, roznosi się we wszystkie strony.

IMPACTS

The paintings from the series „Impacts” are the essence of the artistic language of Józef Krzysztof Oraczewski.

The title itself indicates that we are dealing with an unexpected, deliberate confrontation of the dimensions shown in the pictures. Interpretation is obvious and unambiguous.

What is important is the collision, which in physics is described as the general phenomena arising from the contact of bodies moving against each other.

And there can be no doubt about the nature of the collisions. They are strong, irreversible, short-lived, but they have a big power and not entirely predictable results. They create a new state of being. It is impossible not to notice them. The energy that comes with them is spreading in all directions.

Zderzeniu może podlegać wszystko. Ale głównym zamierzonym zabiegiem artystycznym jest równoczesne ukazanie wielu sprzecznych ze sobą wymiarów ludzkiej egzystencji, takich jak duch i materia czy wieczność i przemijanie, symbolizowanych przez różne płaszczyzny obrazowania.

Dalszy plan to niemal fotograficzna dokumentacja wybranego wycinka rzeczywistości, często wykonana metodą cyfrowego poddruku. Pierwszy plan natomiast to twórcza, pełna ekspresji wizja artysty.

Tło symbolizuje obiektywną, niezależną rzeczywistość, która jest taka jaka jest. Wydarza się w swoim rytmie na swoich prawach, niezależnie od woli człowieka, który przed nią staje. Jest stonowana, beznamiętna, często nawet przerażająca, bo nie pozwala się ujarzmić. Ale jednocześnie poprzez swoją realność i obiektywizm daje poczucie bezpieczeństwa.

Biczowani , 245 x 122 cm
"Whipped" , 245 x 122 cm

Biczowani , 245 x 122 cm
"Whipped", 245 x 122 cm

A collision can be subject to everything. But the main intended artistic plan is the simultaneous display of many contradictory dimensions of human existence, such as, for example, spirit and matter or eternity and passing away, symbolized by different layers of imaging.

A further plan is almost a photographic documentation of a selected slice of reality, often made of digital sub-printing. The first plan is a creative, expressive vision of the artist.

The background symbolizes an objective, independent reality that is as it is. It happens in its rhythm on its rights, regardless of the will of the man who stands before it. It is subdued, unemotional, often even frightening, because it is not allowed to be tamed. But at the same time it gives a sense of security through its reality and objectivity.

Okupiona Viktoria, 190 x 245 cm
"Occupied Viktoria", 190 x 245 cm

Dopiero na tej niekwestionowanej, rzeczowej i pasywnej płaszczyźnie rzeczywistości ukazana jest niezwykła wizja artystyczna. Ten specyficzny obraz na obrazie jest totalnie odmienny. Barwny, niezdefiniowany, niepokorny i niepoddający się prawom rozumu wykracza poza realność, tworzy odrębną nasyconą wartościami zindywidualizowaną przestrzeń percepcji. Staje się wyrazem mocy i twórczej interpretacji świata. Jest subiektywnym aktem ujarzmiania obiektywnej natury poprzez nadanie jej własnej wartości.

Zderzenia obu wymiarów powodują eksplozję artystycznych doznań wynikające z przenikania się płaszczyzn. Co więcej, jak w ujęciu Ingardena, żadna z tych warstw się nie wyklucza. Współdziałają na zasadzie polifoniczności. Interpretacja świata redefiniuje rzeczywistość, ale jej nie burzy i nie zmienia. Pozwala jej być. Dopiero w świadomości odbiorcy uruchamia się proces doświadczania wyłaniających się znaczeń. Tworzy się ruch procesu wzajemnej synergii. Obraz żyje, prowadzi w coraz głębsze pokłady poznania.

It is only on this undisputed, factual and passive plane of reality that an extraordinary artistic vision is presented. This specific picture in the picture is totally different. Colorful, undefined, rebellious and unobtrusive to reason, it goes beyond reality, creates a separate individualized space of perception. It becomes an expression of power and creative interpretation of the world. It is a subjective act of restraining the objective nature by giving it its own value.

The collisions of both dimensions cause explosions of artistic experiences resulting from the intersection of planes. What's more, as in Ingarden's approach, none of these layers can be ruled out. They cooperate on the principle of polyphony. Interpretation of the world redefines reality but does not destroy it and does not change it. Let her be. It is only in the recipient's consciousness that the process of experiencing emerging meanings starts. The mutual synergy process is created. The picture is alive and leads into ever deeper layers of knowledge.

Sam twórca również nie nadaje wartości żadnej z ukazanych płaszczyzn. Nie ocenia, która jest ważniejsza, lepsza czy prawdziwsza. Pozwala zamaniestować się wszystkim. A znaczenia pasują do siebie lub są całkiem sprzeczne, dopełniają się lub powodują niedosyt, wyjaśniają coś i jednocześnie komplikują. Są nieredukowalne do jednej odpowiedzi. Zaskakują, choć cały czas pozostają w harmonii stworzonej przez artystę nadrzędnej wizji całości.

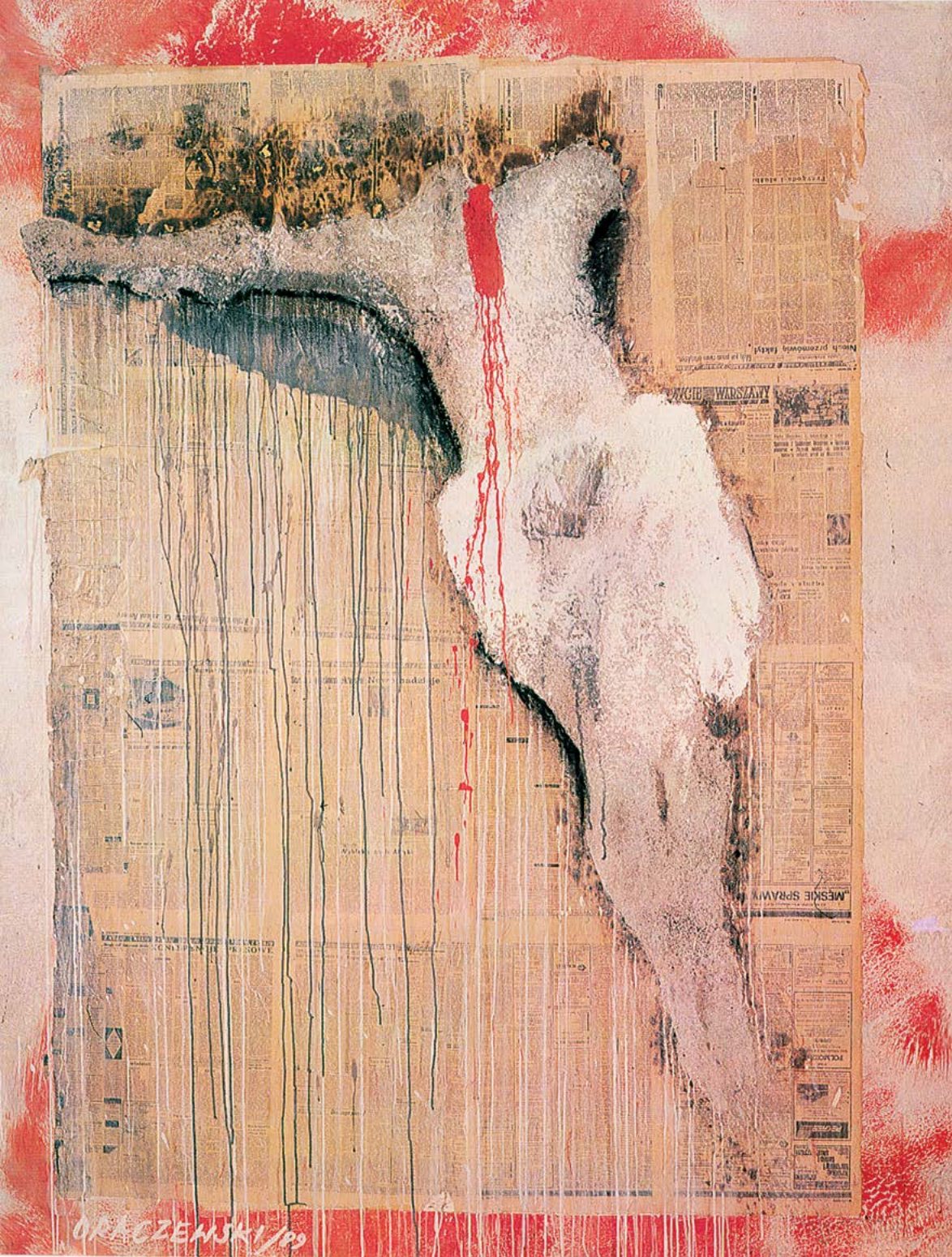
Ta malarska stereofoniczność prowokuje powstanie przestrzeni artystycznej poszerzonej o nowe, nieoczekiwane, dostępne tylko odbiorcy wymiary. Jako siła tworząca nową jakość, zderzenie zawiera w sobie element zmiany. W sensie dosłownym modyfikuje się sposób widzenia rzeczywistości. Energia kolizji tworzy wyrwę w przewidywalnym świecie znaczeń otwierając nowy wymiar percepcji.

The artist himself also does not give value to any of the surfaces shown. He does not judge which is more important, better or more real. And the meanings match or are quite contradictory, complement each other or cause insufficiency, explain something and at the same time complicate. They are irreducible to one answer. They surprise, although they are still in harmony created by the artist's superior vision of the whole.

This painted stereophonicity provokes the creation of artistic space expanded with new unexpected, available only to the recipient, dimensions. As a force creating a new quality, the collision contains an element of change. In the literal sense, the way of seeing reality is modified. The collision energy creates a gap in the predictable world of meanings, opening up a new dimension of perception.

Polska Korona, 190 x 245 cm
"Polish Crown", 190 x 245 cm

Przemysław Krucyfiks, 190 x 245 cm
"Nailed Crucifix", 190 x 245 cm

Dzieło staje się jak drożdżowy zaczyn kipiącej, tworzącej się samoistnie nowej przestrzeni odbioru sztuki. Jest pretekstem do przejścia w inny stan odbioru dzieła. Wyzwala zmianę trybu funkcjonowania – z biernego oglądu rzeczywistości do totalnego doświadczania własnych przeżyć, wyływających emocji. Trybu, w którym najważniejsze jest ponad rozumowe przeżycie, dotknięcie czegoś niepojmowalnego, prawdziwe katharsis, uwolnienie.

W tym sensie obrazy Józefa Krzysztofa Oraczewskiego są rozbudowanym symbolicznym wyrazem fenomenologii w sztuce. Stają się bowiem nie tylko częścią świata realnego, lecz także fenomenem doświadczanym bezpośrednio w sposób intencjonalny. To odrębny przedmiot percepcji tworzony wciąż od nowa przez świadomość odbiorcy.

The work becomes like a leaven of boiling, self-forming new space of art. It is an excuse to change into another state of reception of the work. It triggers a change in the mode of functioning – from a passive view of reality to a total experiencing of own experiences, outflows of emotions. The mode in which the most important thing is above the rational experience, touching something hidden, true catharsis, release.

In this sense, paintings by Józef Krzysztof Oraczewski are an extensive symbolic expression of phenomenology in art. They become not only part of the real world but a phenomenon experienced directly in an intentional way. This is a separate object of perception created again and again by the consciousness of the recipient.

W takim ujęciu postrzegania dzieła sztuki możemy powtórzyć za Husserlem: człowiek jest tylko pustką, dzbanem, który ma ukształtowane ściany, ale jego istotą jest pustka, która dopiero wypełnia się treścią. A w przypadku oddziaływania twórczości Józefa Krzysztofa Oraczewskiego można śmiało powiedzieć, że ten dzban przelewa się po brzegi.

Scalenie w niezwykłą całość wielu różnych, dopełniających się, choć często całkiem sprzecznych pierwiastków, takich jak światło i cień, ogień i woda, życie i śmierć, poprzez integrację w pięknie ma na celu urzeczywistnienie tego, co jako wyższy wymiar duchowy jest niemal niemożliwe do zmaterializowania.

In this approach to the perception of a work of art, we can repeat it after Husserl: man is only an emptiness, a pitcher with shaped walls, but his essence is emptiness, which is just filling with content. And in the case of the impact of the work of Józef Krzysztof Oraczewski, it can be safely said that this pitcher is poured to the brim.

Merging into an extraordinary whole of many, complementary, though often quite contradictory, elements such as light and shadow, fire and water, life and death, through integration in beauty aims to realize what as a higher spiritual dimension is impossible to materialize.

Ukrzyżowany Ptak, 190 x 245 cm
"Crucified Bird", 190 x 245 cm

Kolorowy Anioł Śmierci, 190 x 245 cm
"Colorful Angel of Death", 190 x 245 cm

Harmonijne połączenie sprzeczności po to, by stworzyć – na zasadzie synergii – wartość dodaną ma niepowtarzalny indywidualny wyraz artystyczny. W przypadku twórczości Józefa Krzysztofa Oraczewskiego tak niezwykle ukazana sprzeczność jest niewątpliwie – jak mówiła Simone Weil – dźwignią transcendencji.

Monika Turczyńska

Harmonious combination of contradictions in order to create – on the principle of synergy – the added value has a unique individual artistic expression. In the case of the work of Józef Krzysztof Oraczewski, such an unprecedented contradiction is undoubtedly – as Simone Weil said – the lever of transcendence

Monika Turczyńska

Instalacja Biało-Czerwona (Pompejańska), wystawiona po raz pierwszy w 1988 roku
w Biurze Wystaw Artystycznych w Gorzowie Wielkopolskim

The installation "White-Red" (Pompeian), issued for the first time in 1988
in the Office of Art Exhibitions in Gorzów Wielkopolski

WYSTAWY W GALERII BRAMA BIELAŃSKA CYTADELI WARSZAWSKIEJ

EXHIBITIONS IN THE GALLERY BRAMA BIELAŃSKA CYTADELI WARSZAWSKIEJ

1. Henryk P. Hereć
Oswajanie przestrzeni
17 września – 24 października 2011
2. Remus Wilson
Siły pierwotne
26 października – 21 listopada 2011
3. Antoni Fałat
Pamiętki rodzinne
25 listopada – 29 grudnia 2011
4. Ewa Urniaż-Szymańska
Grafiki
2-22 stycznia 2012
5. **Nie chcemy walczyć z Polakami.**
Węgierscy huzarzy na ziemiach polskich
latem 1944 roku
5-16 sierpnia 2015
6. **Maciej Rataj 1884-1940.**
W 75. rocznicę śmierci
20 sierpnia – 6 września 2015
7. Feliks Mostowicz
Kazachstan – Ursynów.
Droga Feliksa Mostowicza do kraju przodków
18 września 2015 – 24 stycznia 2016
8. Leszek Marek Krześniak
Tadeusz Kościuszko:
Mereczowszczyzna – Solura
28 stycznia – 28 lutego 2016
9. Wystawa zbiorowa artystów
z Meksyku i Polski
MOSTY: Znad Wisły po Río Bravo
6-28 lutego 2016
10. Grażyna Kostawska i Piotr Szałkowski
Czasy kościuszkowskie
2 marca – 3 kwietnia 2016
11. **Muzeum Polskie w Rapperswilu**
7 kwietnia – 8 maja 2016
12. Krzysztof Pawłowski
Pasja
9 kwietnia – 8 maja 2016

13. Łukasz i Stanisław Hadyna
Orzeł Biały – znak wolności
12 maja – 5 czerwca
14. Gustaw Hadyna
Ojcom naszym
12 maja – 5 czerwca
15. Marta Staszczuk
Batiki
10–30 czerwca 2016
16. Janusz Trzebiatowski
Pastele
9 lipca – 14 września 2016
17. **Żoliborz z rodzinnych albumów**
8 lipca – 18 września 2016
18. Magdalena Latosiewicz
Oczekiwanie
15 września – 15 października 2016
19. Jerzy Teper
W BIELI I W CZERWIENI.
Defensores Poloniae
19 października 2016 – 9 stycznia 2017
20. Tadeusz Kurek
Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka
18 stycznia – 12 marca 2017
21. **Narodowa Sztuka Białoruska**
18 marca – 28 marca 2017
22. **Sienkiewicza drogi do niepodległości**
7 czerwca – 2 lipca 2017
23. **Plakaty marynistyczne**
7–23 lipca 2017
24. **Konstanty Sopoćko – twórca socrealistyczny.**
W zbiorach Muzeum Niepodległości
w Warszawie
7 lipca – 31 sierpnia 2017

25. Joanna Brześcińska-Roccio
Continuum... rysunki z ziemi włoskiej
29 lipca – 3 września 2017
26. Aneta Skarżyński
Brzoza w kulturze słowiańskiej
6 września – 28 września 2017
27. Krystian Kwaśny
drugi plan
6 września – 8 października 2017
28. Piotr Rafałko
100 portretów na 100-lecie odzyskania Niepodległości
13 października – 12 listopada 2017
29. Artur Majka
Impresje warszawsko-lwowskie
18 listopada 2017 – 7 stycznia 2018
30. Zdzisław Malinowski
Mogily Powstańców Styczniowych
12 stycznia – 4 marca 2018
31. Jan Tyszler
Fascynacje Jana Tyszlera
10 marca – 1 kwietnia 2018
32. **Pamięć**
Ofiarom katastrofy smoleńskiej
5 kwietnia – 13 maja 2018
33. **Gabinet Bolesława Bieruta**
19 maja – 22 lipca 2018
34. Paulina Hortyńska
Śladami miast
5–29 lipca 2018
35. Małgorzata Wrochna
Portrety smoleńskie
2 sierpnia – 9 września 2018
36. Mirosław Szponar
Józef Piłsudski w kolorze
14–30 września 2018
37. Dobiesław Gała
Wyzwalanie
4 października – 4 listopada 2018

**Galeria Brama Bielańska
Cytadeli Warszawskiej**

ul. Czujna, 01-532 Warszawa
mail: galeria@muzeumniepodleglosci.art.pl
tel. 790-822-055

ISBN 978-83-65439-52-9

Wydawnictwo Muzeum Niepodległości w Warszawie

Nakład: 200 egz.

Patronat honorowy / Honorary patronage

Adam Struzik
Marszałek
Województwa Mazowieckiego

Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości.

Organizator / Organiser

Patronat medialny / Media patronage

WILSONIAK

Kurier365.pl

TVP
HISTORIA

Myśl Polska

STOLICA

Partnerzy / Partners

diuna

Muzeum Niepodległości w Warszawie jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego